

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ŁĄCZNOŚCI Z POLAKAMI
ZA GRANICĄ
(NR 87)
z dnia 2 lipca 2018 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 87)

2 lipca 2018 r.

Komisja Łączności z Polakami za Granicą, obradująca pod przewodnictwem poseł **Anny Schmidt-Rodziwicz (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2018 r.

W posiedzeniu udział wzięli **Hubert Czerniuk** dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Leszek Jasiński, Bogdan Wojtów** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziwicz (PiS):

Dzień dobry. Witam panie i panów posłów na posiedzeniu Komisji Łączności z Polakami za Granicą. Stwierdzam kworum. Witam naszego gościa, pana Huberta Czerniuka, dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Został państwu doręczony porządek dzisiejszego posiedzenia. Przypomnę, obejmuje jeden punkt – rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2018 r.

Szanowni państwo, przypomnę, że termin przyjęcia planu pracy upływa 6 lipca. Może przeczytam projekt planu pracy, który oczywiście państwo dostaliście. Z uwagi na fakt, że Komisja na bieżąco reaguje też na różne problemy i różne tematy, które wychodzą w trakcie prac, to spowodowało, że kilka tematów wskoczyło nam nowych. W związku z tym nie udało nam się w pierwszym półroczu przeprocedować wszystkich, które mieliśmy zapisane w poprzednim planie pracy. Dlatego podjęliśmy decyzję o przesunięciu tych tematów na drugie półrocze bieżącego roku. Zostały też zgłoszone nowe tematy.

Pozwolę sobie wskazać na kilka, które sama zgłosiłam. One pojawiały się w punktach 11., 12. i 13., jeśli panie i panowie posłowie macie przed sobą plan pracy, to tylko w kilku słowach je omówię. Przede wszystkim informacje prezesów trzech stowarzyszeń, fundacji, które na co dzień odpowiadają za współpracę i realizowanie różnych projektów poza granicami kraju. Mamy informację prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” na temat działalności stowarzyszenia, mamy informację prezesa Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” na temat działalności fundacji oraz informację prezesa Fundacji Wolność i Demokracja na temat działalności tejże fundacji. Mamy też tematy, które z uwagi na swoją wysoką rangę ważności powinny być procedowane co jakiś czas, po to żeby Wysoka Komisja mogła na bieżąco zapoznawać się z postępem w pracach. Tutaj znów wracamy do kolejnej, bieżącej informacji, o którą będziemy prosić w sprawie budowy Domu Polskiego we Lwowie oraz informacji na temat stanu realizacji ustawy z 9 listopada 2000 r. o repatriacji. Na jednym z ostatnich posiedzeń Pełnomocnik Rządu do Spraw Repatriacji pan minister Kozłowski wskazywał na to, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji jest w trakcie procedury uruchamiania kolejnych ośrodków dla repatriantów. Na pewno będziemy chcieli to śledzić i o tym rozmawiać. Stąd te tematy, mimo że były omówione w pierwszym półroczu, z uwagi na wysoką ważność powinny być procedowane także w drugim półroczu, po to abyśmy mogli wszyscy zapoznać się z bieżącą informacją na ten temat.

Kolejne tematy zgłosił pan poseł Bogusław Sonik. Mamy tu informację na temat sytuacji Polonii w Mołdawii i na temat sytuacji Polonii w Serbii. Przypomnę tylko, że Komi-

sja dotychczas nie rozpatrywała tych tematów, więc uznaliśmy, że warto je uwzględnić w planie pracy – Mołdawia i Serbia.

Natomiast pan poseł Jan Dziedziczak zgłosił temat: informacja na temat sytuacji i działalności Polskiego Radia dla Zagranicy. Są to propozycje tematów ze strony państwa, które wpłynęły do dnia dzisiejszego. Czy państwo posłowie mają jeszcze jakieś uwagi? Bardzo proszę, pani poseł Kamińska.

Poseł Bożena Kamińska (PO):

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, chciałabym wnieść poprawkę z możliwością uzupełnienia. Jeżeli mamy Serbię i Mołdawię, to jeszcze o Macedonię, bo tam też mamy silne środowisko polonijne. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Oczywiście, jak najbardziej. Dziękuję. Pan poseł Bakun, bardzo proszę.

Poseł Wojciech Bakun (Kukiz15):

Pani przewodnicząca, nie zdążyłem, przepraszam, miałem napisać propozycję. Natomiast chciałbym, żebyśmy wrócili do sprawy z odbieraniem dzieci polskim rodzinom za granicą. Dlatego, że przygotowaliśmy swego czasu dezyderat. Otrzymaliśmy odpowiedź na ten dezyderat, która nie wyczerpała w ogóle zagadnienia, w zasadzie nie użyliśmy żadnych odpowiedzi w tej sprawie. Chciałbym, żebyśmy mieli możliwość...

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Panie pośle, przepraszam, ad vocem tego, co pan mówi, tu pan sekretarz zwrócił uwagę, że w pkt 9 to mamy: informacja na temat odbierania dzieci polskim rodzicom zamieszkałym za granicą, więc jakby...

Poseł Wojciech Bakun (Kukiz15):

Przepraszam.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Mamy ten temat, mamy. Pan poseł Sonik, bardzo proszę.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Jeszcze tutaj nawiązując do tego, co pan poseł powiedział, była wyczerpująca informacja jednego z wiceministrów o reformie w ogóle struktury sądów, o pomocy prawnej, ale mniejsza z tym.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Pamiętam, że gościł pan minister Wójcik, który odpowiada za tę tematykę w Ministerstwie Sprawiedliwości. Jednak po kilku miesiącach od momentu wprowadzenia rozwiązań prawnych, które Ministerstwo Sprawiedliwości zaproponowało, myślę, że można się zapoznać z bieżącą sytuacją, więc uważam, że jeśli Wysoka Komisja wyrazi zgodę, to ten temat jak najbardziej należałoby utrzymać.

Poseł Bogusław Sonik (PO):

Mam taką uwagę metodologiczną, to znaczy zacząć od jednego z bardziej skomplikowanych tematów, czyli informacji na temat budowy Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego Domu Polskiego we Lwowie. Wydaje mi się, że w tym przypadku, może w innych też, taka praktyka mogła być stosowana, pani przewodnicząca powinna wyznaczyć jakiegoś koreferenta, który by przygotował się do merytorycznej rozmowy z przedstawicielami inwestorów, realizatorów, a nawet wcześniej złożyłby dla nas raport na piśmie. Dlatego, że wtedy to będzie bardziej skuteczne po prostu.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Bardzo dobry pomysł, to znaczy nie ukrywam, że wybieram się z kolejną wizytą, myślę, że jakoś po wakacjach, żeby sprawdzić jak te prace przebiegają. Nie będzie to pewnie duża delegacja, bo jakby wizyta robocza na placu budowy, ale myślę, że taka 2-3 osobowa. W związku z tym zachęcam państwa parlamentarzystów – gdyby ktoś z państwa wyraził życzenie – do wspólnej podróży. Jeszcze nie ustaliliśmy terminu, na pewno po wakacjach,

nie wiem, wrzesień-październik, dlatego zachęcam do aktywności w tym temacie. Rze-
czywiście poprosimy o taką informację.

Na pewno będziemy prosić o informację „Wspólnotę Polską”, bo to oni realizują inwe-
stycję. Myślę, że też sporo informacji wypłynie w trakcie rozmowy z przedstawicielami
Rady Konsultacyjnej, którzy na co dzień uczestniczą w przygotowaniach związanych
z tą inwestycją. Jak najbardziej możemy doprosić członków rady, zwłaszcza, że takie
zaproszenie kilka tygodni temu ze strony Komisji było kierowane. Jednak z powodu
szybkiego terminu posiedzenia Komisji, uniemożliwiło to przyjazd członkom Rady Kon-
sultacyjnej. Myślę, że w tej sytuacji jak najbardziej ustalimy dogodny termin i myślę,
że uda się skutecznie zaprosić członków rady, żeby byli drugim głosem i żebyśmy czer-
pali informacje nie tylko ze strony stowarzyszenia, ale też osób, które tam na co dzień
są na miejscu i od początku uczestniczą, i współprzygotowywały tę inwestycję. Bardzo
proszę panie pośle.

Poseł Marek Rząsa (PO):

Pani przewodnicząca, jeśli byłaby zgoda pani przewodniczącej, to chętnie podjąłbym
się roli tego koreferenta, ponieważ sprawą Domu Polskiego we Lwowie zajmuję się
od 2009 r., od kiedy zostałem posłem, i też pośredniczyłem między innymi. Początkiem
tego wszystkiego było oddanie Ukraincom Domu Narodowego w Przemyślu i później
następnie miał być Dom Polski. Trwa to zbyt długo. Jeśli byłaby taka wola Komisji i pani
przewodniczącej to chętnie tej roli się podejmę.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Oczywiście. Czy ktoś z pań i panów posłów chce jeszcze coś dodać, zabrać głos i jakieś
tematy zgłosić? Bardzo proszę, pan przewodniczący Piotr Pyzik.

Poseł Piotr Pyzik (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, zazwyczaj zajmujemy się Europą i Ameryką Północną,
natomiast myślę, i taka jest moja propozycja, po pierwsze, we wrześniu zostaną omówione
tematy dotyczące edukacji polonijnej w Ameryce Północnej i Łacińskiej. W związku z tym
poszerzyłbym to o przedstawienie sytuacji Polonii w krajach Ameryki Północnej i Łaciń-
skiej. Z wielu względów będzie się to łączyło z edukacją polonijną i z funkcjonowaniem
Polonii w tamtym obszarze, to jest jedna kwestia. Druga kwestia, to jest...

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Czyli rozszerzenie tematu nie tylko z zakresu edukacji, ale w ogóle sytuacji Polonii
w tych krajach?

Poseł Piotr Pyzik (PiS):

Tak, dokładnie. Myślę, że warto by było, żebyśmy raz w roku na przykład, od Minister-
stwa Spraw Zagranicznych otrzymali informację o stanie funkcjonowania mniejszości
polskich poza granicami kraju, na całym świecie, ze szczególnym uwzględnieniem tych
miejsc, gdzie to życie jest dla nich trudne z różnych względów. Powiedzmy, taki raport
roczny od naszych placówek dyplomatycznych. Taka sugestia, na przykład na grudzień.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Też trochę w ślad za tym, co pan przewodniczący Pyzik powiedział,
zwróć się tutaj do pana dyrektora, ponieważ MSZ przygotowuje państwu parlemen-
tarystom materiały, szczególnie tym, którzy podróżują, wyjeżdżają na oficjalne delegacje,
reprezentują Komisję w spotkaniach z mniejszością polską poza granicami kraju. Często
jest też tak, że te informacje, które dostajemy, które urzędnicy MSZ-etu przygotowują
są nieco zdezaktualizowane. Opierają się na danych statystycznych sprzed co najmniej
kilku lat i często to nie jest taka naprawdę bieżąca informacja. Szczególnie dotycząca
informacji związanych z liczebnością mniejszości, do której się udajemy z wizytą. Tutaj
prośba, żeby te materiały jak najbardziej aktualizować.

Czy ktoś z pań i panów posłów jeszcze chciałby zabrać głos w kwestii propozycji doty-
czących harmonogramu pracy na drugie półrocze? Nie widzę. W związku z tym, czy jest
akceptacja, czy jest zgoda Wysokiej Komisji na zatwierdzenie planu pracy w takiej for-

mule, jaką państwo dostaliście, plus te tematy, które zostały przez państwa posłów zgłoszone w trakcie posiedzenia Komisji? Pani poseł Małgorzata Wypych, bardzo proszę.

Poseł Małgorzata Wypych (PiS):

Przepraszam, pani przewodnicząca. Bardzo dziękuję. Chciałabym tylko zwrócić uwagę, tak jak żeśmy rozmawiały, jeżeli chodzi o Stany Zjednoczone, o przesunięcie tego tematu gdzieś na wrzesień, ze względu na to, żeby była możliwość uczestniczenia osób z Polonii.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Mówimy o którym temacie, o Domu Polskim?

Poseł Małgorzata Wypych (PiS):

Nie, już sekundkę. Czyli tu już jest...

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

O którym temacie mówimy?

Poseł Małgorzata Wypych (PiS):

Momencik, już sekundkę. Który to będzie punkt?

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Ameryka Północna i Łacińska, o tych tematach mówimy? Ponieważ to są tematy wrześniowe.

Poseł Małgorzata Wypych (PiS):

Okay, dobrze. Nie, ale tu jest edukacja polonijna w Ameryce Północnej.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Tak, a tu pan przewodniczący Piotr Pyzik zaproponował rozszerzenie tematyki nie tylko na sferę edukacji, ale w ogóle sytuacji mniejszości polskiej w obydwu krajach.

Poseł Małgorzata Wypych (PiS):

Tak, ale mnie chodzi, tak jak tutaj jest informacja w lipcu na temat realizacji umów między Rzeczypospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki oraz Kanadą o zabezpieczeniu społecznym, podpisane 2 kwietnia 2008 r. W związku z tym, że ten temat, można powiedzieć, nabiera pewnego tempa, w mojej ocenie, troszeczkę w bardzo niebezpieczną stronę, to bardzo bym prosiła, ażeby była możliwość uczestniczenia tutaj przedstawicieli organizacji polonijnych ze Stanów Zjednoczonych. W związku z tym taka jest prośba też od nich, żeby to było bardziej we wrześniu niż jeszcze teraz w lipcu.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Czyli już po wakacjach parlamentarnych, tak?

Poseł Małgorzata Wypych (PiS):

Tak.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Myślę, że...

Poseł Piotr Pyzik (PiS):

Jeśli można?

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Piotr Pyzik (PiS):

Szanowni państwo, niektórzy z was pewnie o tym wiedzą, w dniach 20-23 września będzie Światowy Zjazd Polonii. W związku z tym, to też będzie przestrzeń czasowa, w której ci ludzie z organizacji polonijnych będą bardziej dostępni. Myślę, że przychyliłbym się też do wniosku pani poseł.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Myślę, że nie będzie z tym problemu. Mamy tyle tematów do omówienia, na pewno w trakcie kolejnego półrocza, podobnie jak w pierwszym, będą się jeszcze różne inne pojawiać, które wychodzą w trakcie i będą przedmiotem obrad Komisji. Dlatego myślę,

że nie będzie problemu, żeby ten temat przesunąć na wrzesień, a zastąpić go jakimś innym, którego przygotowanie nie wymaga wizyty przedstawicieli mniejszości polskiej.

Czy to wszystkie głosy ze strony państwa? Bardzo proszę, pani poseł Joanna Fabisiak.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Bardzo dziękuję. Czy mogłabym prosić o takie rozszerzenie, bo w tej sprawie także chciałam zgłosić... W lipcu, informacja na temat realizacji umów między Rzeczypospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi – zabezpieczenie społeczne. Czy to dotyczy sprawy emerytur, podwójnego ubezpieczenia?

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Tak.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Jest to jeden temat. Pani przewodnicząca, pani pozwoli, że jeszcze sobie popatrzę, jeden moment. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Czyli to tyle uwag, pani poseł, tak?

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Tak.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Dobrze. Czy są jeszcze jakieś uwagi?

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Jeszcze jedno.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Bardzo proszę.

Poseł Joanna Fabisiak (PO):

Jeśli mogłabym prosić o rozważenie sprawy spotkania z przedstawicielami Ministerstwa Edukacji Narodowej i takiego głębokiego przedyskutowania sprawy szkoleń. Bowiem, odbywa się wiele szkoleń organizowanych przez ORPEG, odbywa się wiele szkoleń organizowanych przez różne organizacje. Jednak chciałabym, żeby ocenić, może to jest złe słowo, celowość. Ponieważ celowe są wszystkie, każde szkolenie, które się odbywa jest potrzebne. Natomiast to był jeden z celów i bardzo ważny mojego wyjazdu do Stanów Zjednoczonych, gdzie szkoły są szkołami społecznymi. Odbyło się tam kilka spotkań i to w różnych miejscach, czyli w różnych regionach Stanów Zjednoczonych, z nauczycielami, którzy recenzowali te szkolenia. Są z tego pewne wnioski dotyczące ogromnej potrzeby szkoleń metodycznych, dotyczących nauczania polskiego, mówiąc tak najprościej, nowoczesnego nauczania gramatyki. Prosto się uczy kultury, prosto się uczy historii, a szkolenia tego głównie dotyczą.

Myślę, że po pierwsze warto byłoby jednak zaprosić przedstawicieli MEN – to już będą ostateczne zdania – żeby nam przedstawił, jakiego rodzaju szkolenia są organizowane w kontekście faktycznych potrzeb. Nie jest to głos krytyczny, to jest głos w imieniu nauczycieli, którzy nie z własnej winy nie zawsze są stosownie przygotowani do prowadzenia tych zajęć. Wydaje mi się, że taki temat, może z pewnym opóźnieniem, może to by było pod koniec roku, gdzieś w listopadzie, żeby MEN też mógł się do tego stosownie przygotować, aby zebrać informacje. Uczą wszyscy gdzie mogą. Szkolenia są potrzebne, więc nauczyciele i te związki nauczycielskie mówią... Wczoraj było wielkie spotkanie KOP-u w Krakowie, na którym byłam, i pani Koch, przewodnicząca Związku Nauczycielstwa Polskiego w Stanach, w Chicago mówi: – My nie wiemy, gdzie mamy szukać tych szkoleń, których potrzebujemy. Może warto byłoby tak głębiej wejść w ten temat metodycznych potrzeb nauczycielskich i jednocześnie takiego rozeznania. Taki wniosek...

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Czy pani poseł chciałaby w takim razie chociaż wstępnie sformułować treść tematu?

Posel Joanna Fabisiak (PO):

Tak, już formułuję. Jest to ocena szkoleń metodycznych dla nauczycieli, istniejących szkoleń metodycznych...

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Organizowanych przez ORPEG, tak?

Posel Joanna Fabisiak (PO):

Tak, organizowanych przez ORPEG.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Czyli ocena procesu szkoleń metodycznych dla nauczycieli organizowanych przez ORPEG?

Posel Joanna Fabisiak (PO):

Tak. Proszę mi wierzyć, nie ma we mnie żadnego... Nie było to dotychczas zrobione i trzeba w to wejść głębiej, żeby to naprawdę dobrze zrobić. Słuchajmy ich głosu. Niech do tego czasu MEN zbierze opinie. Myślę, że pani minister Zalewska jest w doskonałym kontakcie, więc też może rozesłać ankietę i wyjdzie z tego, co naprawdę jest potrzebne, żebyśmy wydawali pieniądze...

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Dobrze, uwzględnimy to...

Posel Joanna Fabisiak (PO):

Nie tak wcześniej, pani przewodnicząca, bo to trzeba trochę czasu, żeby...

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Tak, to może druga połowa drugiego półrocza. Dobrze, to dopisujemy jeszcze jeden temat.

Czy jeszcze ktoś z pań i panów posłów? Nie słyszę. W takim razie jeszcze raz zapytam, czy jest sprzeciw Wysokiej Komisji wobec przyjęcia harmonogramu prac Komisji na drugie półrocze, z uwzględnieniem wszystkich propozycji, które zostały złożone na piśmie, a także dzisiaj w trakcie posiedzenia Komisji? Nie słyszę. Zatem uznaję, że Komisja przyjęła plan pracy na drugie półrocze 2018 r.

Czy pan dyrektor ewentualnie jeszcze chciałby zabrać głos?

Dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Ministerstwa Spraw Zagranicznych Hubert Czerniuk:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, bardzo dziękuję za możliwość udziału. Oczywiście odnotowujemy wszystkie punkty, które były dzisiaj podniesione. Z przyjemnością będziemy również prezentowali nasze stanowisko w poszczególnych sprawach. Jednocześnie chciałem poinformować szanowną Komisję, że na 9 lipca mamy zwołane posiedzenie zespołu międzyresortowego i podczas tego zespołu będziemy również poruszali między innymi takie kwestie, jak właśnie zagadnienia dotyczące edukacji, w szczególności na Wschodzie. Jest to posiedzenie, które zostało przełożone. Pan minister Papierz uznał za stosowne zaproszenie adekwatnego poziomu politycznego po to, żeby właśnie zespół mógł podejmować kluczowe decyzje, by przedstawiciele resortu w nim uczestniczący mieli mandat do tego, żeby można było podejmować decyzje polityczne. Również mogę potwierdzić, że mamy zadeklarowaną obecność pani minister Zalewskiej.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

To świetnie.

W takim razie wobec wyczerpania porządku dziennego, zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.